

BBE-1901250502040401 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

July - 2021

Economics

(Labour Economics-2)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks: 70

- **સ્ચના**: (1) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.
 - (2) નીચેનામાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
- ભારતમાં બેરોજગારીનો ખ્યાલ સમજાવીને તેના પ્રકારો અને બેરોજગારીના કારણો 1 વિગતવાર સમજાવો.
- ૧૨મી પંચવર્ષીય યોજનાની રોજગારનીતિનું ટીકાત્મક મુલ્યાંકન કરો. 2
- ઔદ્યોગિક સંબંધનો ખ્યાલ સમજાવીને ભારતના સંદર્ભમાં તેના મહત્ત્વને વિગતવાર 3 સમજાવો.
- ઔદ્યોગિક વિવાદોનો ખ્યાલ આપીને ભારતના સંદર્ભમાં ઉદ્યોગોના પ્રકારો અને તેની ઉદ્યોગો 4 પરની અસરોને વિગતવાર સમજાવો.
- શ્રમ યુનિયનની વ્યાખ્યા આપો, ભારતમાં શ્રમ યુનિયનની નબળાઈઓ અને નિષ્ફળતાને 5 વિગતવાર સમજાવો.
- શ્રમ યુનિયન શું છે ? ભારતમાં શ્રમ યુનિયનનાં કાર્યોનું વિગતવાર વર્શન કરો. 6
- બાળમજૂરની વ્યાખ્યા આપો, ભારતમાં બાળ મજૂરીનાં કારણો વિગતવાર વર્ણવો. 7
- સામાજિક સુરક્ષાનો ખ્યાલ આપીને ભારતમાં સામાજિક સુરક્ષા વીમો અને સામાજિક 8 સુરક્ષાની વિવિધ યોજનાની વિગતવાર ચર્ચા કરો.
- ટુંકનોંધ લખો : 9
 - (૧) લેબર ફોર્સ અને વર્ક ફોર્સ ભાગીદારીને સમજાવો.
 - (૨) વિવિધ પ્રકારના સ્ટ્રાઈક્સ સમજાવો.
- ટંકનોંધ લખો : 10
 - (૧) આંતરરાષ્ટ્રીય શ્રમ સંગઠન સમજાવો.
 - (૨) ભારતમાં કામ કરતી સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions: (1) All questions carry equal marks.

- (2) Write any five answers from the following questions.
- 1 Explain the concept of unemployment and its types and causes of employment in India in detail.
- 2 Explain the critically evaluation of employment policy in twelfth five year in detail.
- 3 Explain Concept of Industrial Relation and its importance in India in detail.
- 4 Give the Concept of Industrial Disputes and explain the types and impacts on Industries in India in detail.
- 5 Give the definition of Labour Union. Explain the Weakness and failure of labour union in India in detail.
- **6** What is Labour Union? Explain the functions of labour union in India in detail.
- 7 Give the definition of Child Labour. Explain the causes of Child Labour in India in detail
- 8 Give the concept of Social Security? Explain the Social Insurance and Different Scheme of Social Security in India in detail.
- **9** Write Short Notes:
 - (1) Explain the Labour Force & Work Force Participation.
 - (2) Explain various types of Strikes.
- 10 Write Short Notes:
 - (1) Explain International Labour Organization
 - (2) Explain problems of Working Women in India.